

10. marts 2021

Til:

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Sendt pr. mail til uim@uim.dk og mth@uim.dk
Ang. sagsnr. 2020-23758.

Høringssvar til forslag om ændring af udlændingeloven – Tydeliggørelse af hjemlen for iværksættelse af separat indkvartering af gifte og samlevende mindreårige udlændinge

Røde Kors takker for muligheden for at afgive høringssvar til det fremsendte lovforslag om tydeliggørelse af hjemlen til iværksættelse af separat indkvartering af gifte og samlevende mindreårige udlændinge.

Røde Kors har drevet asylcentre i Danmark siden 1984 og driver nu efter aftale med Udlændingestyrelsen Modtagecenter Sandholm og flere andre asylcentre, herunder et børnecenter for uledsagede mindreårige asylansøgere. Vi har således mange års erfaring med modtagelse af asylansøgere.

Modtagelse af de unge par indeholder mange dilemmaer, og Røde Kors har både før og efter, at Udlændingestyrelsen udarbejdede retningslinjer for håndtering af sagerne, haft en god dialog med styrelsen om retningslinjerne og et rigtig godt samarbejde om de enkelte sager.

Røde Kors tager naturligvis afstand fra enhver form for tvang i ægteskaber og udnyttelse af mindreårige, ligesom vi også tager afstand fra ægteskab med børn. Det er derfor vigtigt, at alle parter involveret i modtagelse af asylansøgere har skærpet opmærksomhed og tilsyn i modtagelsen af mindreårige i samliv eller ægteskab. Alle involverede skal være instrueret i, hvilke faresignaler de skal være opmærksomme på, ligesom der skal være klare retningslinjer for, hvordan de skal reagere på deres observationer og mistanke.

Det er samtidig Røde Kors' holdning, at disse observationer og vurderinger ligger inden for det socialfaglige felt, og at vurderingen af både den mindreårige i parrets tarv og parrets børns tarv bør foretages inden for den ramme. Begrebet 'mindreårige' dækker over børn og unge under 18 år, og for aldersgruppen 15-18 år er det en væsentlig opgave at slå fast, om der er tale om et barn eller en moden ung.

Medarbejdere på centrene, socialrådgivere, pædagoger og lærere, sundhedspersonale og de kommunale socialforvaltninger er trænet i at se og reagere på bekymringer for trivsel hos beboere på asylcentre. Den eksisterende socialfaglige samarbejdsmodel, der arbejdes efter, er fintmasket og velfungerende, og det er Røde Kors' klare anbefaling at lade dette system håndtere alle former for bekymringer for mistro hos asylansøgere, herunder også bekymringer for trivsel hos unge mindreårige over 15 år, der lever sammen med en myndig.

Ved at lade det socialfaglige arbejde være rammen, også i disse sager, sikrer man, at det alene bliver den mindreåriges tarv og parrets eventuelle fællesbarns tarv, der bliver afgørende for beslutning om indkvarteringsform.

Den foreslåede ordning og gældende retningslinjer

Med det foreslåede er det tanken, at den nuværende praksis får tydelig lovhjemmel, og dermed fortsætter proceduren som beskrevet i Udlændingestyrelsens retningslinjer 'Retningslinjer for indkvartering af mindreårige asylansøgere, som har indgået ægteskab eller er samlevende med en person, som opholder sig i Danmark' fra 1. juli 2016.

Røde Kors mener, at den nuværende praksis bør ændres med henblik på at sikre, at beslutninger om adskillelse bygger på grundige socialfaglige vurderinger. Hvor den mindreårige er under 15 år, skal der ske separat indkvartering, således som det også sker i dag. Det samme kan gøre sig gældende, hvor aldersforskellen mellem den yngste og den ældste i parret er meget stor, og hvor der er andre tydelige bekymrende tegn, som for eksempel tegn på social kontrol eller ulige magtforhold. Hvor der ikke ved en første vurdering er grund til bekymring, fordi parret optræder jævnbyrdigt og ligeværdigt, bør parret blive indkvarteret sammen, hvorefter der i de efterfølgende dage kan foretages en grundig socialfaglig vurdering for at beslutte, om parret eventuelt skal adskilles, eller den mindreårig skal støttes på anden vis.

Lovforslaget henviser til muligheden for at give den mindreårige i parret en betænkingsperiode. Dette kan med den foreslåede model ske kort efter ankomst, hvis det på baggrund af den socialfaglige vurdering vurderes nødvendigt. Den nuværende procedure, hvor udgangspunktet er adskillelse uden grundige sociale faglige vurderinger, risikerer at skade den mindreårige part og eventuelle børn. En del asylansøgere er traumatiserede af oplevelser i hjemlandet forud for flugten samt fra en udfordrende og langvarig flugt. Derfor kan en umiddelbare adskillelse ved ankomsten skabe usikkerhed, bekymring og kan være retraumatiserende, hvorfor en eventuel adskillelse skal funderes på en solid vurdering af, at det er i den mindreårige parts tarv. Det kræver bl.a. en vurdering af den mindreåriges eventuelle grad af traumatisering.

I de gældende retningslinjer beskrives eksempler på tilfælde, hvor adskillelse undtagelsesvis ikke skal finde sted. Disse eksempler er meget snævre og begrænset til tilfælde hvor 'parret har børn, og den mindreårige på grund af f.eks. et handicap er klart afhængig af den myndige partners pasning og pleje og bistand til at drage omsorg for parrets børn' eller 'hvor parret har børn, forældrene er traumatiserede, og relevante fagpersoner vurderer, at den fortsatte forældreevne og omsorg over for børnene er aldeles afhængig af, at begge forældre bor sammen med børnene.'

Det er som udgangspunkt fint, at man i de gældende retningslinjer har forsøgt at beskrive undtagelser fra reglen om umiddelbar adskillelse. Men også disse undtagelser viser behovet for en grundig vurdering. Efter Røde Kors' opfattelse vil situationen i det første eksempel forekomme meget sjældent, samtidig med at der også i sådan et tilfælde vil være en bekymring for, at der er ubalance i forholdet, da der er tale om en afhængighed, der kan have betydning for den ligeværdighed, der er afgørende for en mindreårig i ægteskab med en myndig. Det andet eksempel viser, at det er nødvendigt med en vurdering foretaget af relevante fagpersoner. Hvis Udlændingestyrelsen skal træffe en saglig og proportional afgørelse i overensstemmelse med hensynet til barnets tarv og retten til familieliv, således som Den Europæiske Menneskerettighedskonvention forpligter de danske myndigheder til, må beslutningsgrundlaget, herunder partshøring, i hver enkelt tilfælde være bedre beskrevet, end hvad der kan lade sig gøre inden for få timer.

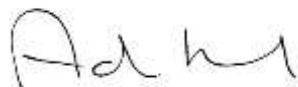
Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser

I gennemgangen af det foreslåedes relation til Danmarks internationale forpligtelser bemærkes det, at Børnekonventionens artikel 3 betyder, at barnets tarv skal komme i første række ved alle

foranstaltninger. Der peges ligeledes på, at når parret, hvor den ene part er mindreårig, har børn, vil der ved adskillelse opstå modstridende hensyn mellem artikel 3 og artikel 9, stk. 1, der beskytter børns ret til ikke at blive adskilt fra sine forældre.

Røde Kors er ikke enig i, at det på forhånd kan afgøres, at hensynet til den mindreårige forælder vil have forrang for hensynet til parrets barn og skal derfor også i denne henseende opfordre til, at der gives plads til en socialfaglig individuel og konkret vurdering.

Venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ad L', written in a cursive style.

Anders Ladekarl
Generalsekretær